0209

SET

Total No. of Questions - **16**

Total No. of Printed Pages - **4**

Regd. No. | | | | | | | | | | |

Part - II

SANSKRIT, Paper - II

(Second Language)

MODEL QUESTION PAPER

(For the Academic Year 2021-22 only)

***Time :* 3 Hours** **_Max. Marks :_ 100**

Note:

1. All questions should be attempted.
2. Question Nos. 1, 2 & 3 should be answered in the medium of instructions of the candidate.
3. The remaining questions should be answered in Sanskrit (Devnagari Script) only.
4. The bits of a question should be attempted together.

सूचना :-

1. सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः ।
2. प्रथम, द्वितीय, तृतीय प्रश्नान् विहाय अन्ये प्रश्नाः संस्कृतभाषायामेव (देवनागरी लिप्या) समाधेयाः ।
3. अंशयुक्तस्य प्रश्नस्य अन्तर्गतांशाः एकत्रैव समाधेयाः ।

I. एकस्य श्लोकस्य प्रतिपदार्थं भावं च लिखत । **1×6=6**

1. कोऽतिभारः समर्थानां किं दूरं व्यवसायिनाम् ।
   को विदेशः सविद्यानां कः परः प्रियवादिनाम् ॥

2. तुल्ये रूपे पिकः काकः ध्वनिना ज्ञायते मधौ ।
   विवृते हि मुखे वेद्यः सुजनो दुर्जनात्पृथक् ॥

3. छायां कुर्वन्ति चान्यस्य स्वयं तिष्ठन्ति चातपे ।
फलन्ति च परार्थाय पादपा इव सज्जनाः ॥

II. एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त । **1×6=6**

1. विक्रमाङ्कदेवस्य उदारशीलं वर्णयत ।
2. नृसिंहस्य आविर्भावं वर्णयत ।
3. राजा आहवमल्लः कं युवराजं कर्तुमैच्छत् ? ततः किमभवत् ?

III. एकं निबन्धप्रश्नं समाधत्त । **1×6=6**

1. वृक्षरक्षणार्थं पितामह्या उक्तान् उपायान् लिखत ।
2. हर्षवर्धनः विन्ध्याटवीम् अवाप्य किमकरोत् ?
3. वृक्षाणां रक्षणे केसरसिंहस्य श्रद्धां विशदयत ।

IV. द्वयोः प्रश्नयोः समाधानानि लिखत । **2×4=8**

1. मनस्विनः किमर्थं वनमभिगम्य वसन्ति ?
2. कः तपोवनम् प्रविशति ?
3. ब्रह्मचारी कुत्र उषितवान् ? किमर्थम् ?
4. कश्यपेन किमिति निश्चितम् ?

V. द्वयोः ससन्दर्भां व्याख्यां लिखत । **2×3=6**

1. आस्तामयं मे युवराजभावः ।
2. आराधयामासुरभीष्टदं तम् ।
3. तन्मे प्रमाणीकुरु वत्स वाक्यम् ।
4. सदा भोगसौख्येषु नूनं रमस्व ।

VI. द्वयोः ससन्दर्भां व्याख्यां लिखत । **2×3=6**

1. कथमसौ मां जिघांसुर्ज्ञातव्यः ।
2. अहं वीरपितुः कन्या अस्मि ।
3. सम्प्रति वनमिदमपूर्वसत्त्वाधिष्ठितम् ।
4. भवान् न मे रत्नसिंहः ।

VII. द्वौ लघुप्रश्नौ समाधत्त । **2×3=6**

1. सोमदेवे सति विक्रमाङ्कदेवस्य कः नास्ति ?
2. कानि करद्वयं वासयन्ति ?
3. पाषाणैः प्रहरतेऽपि कः न कुप्यति ?
4. दैत्यं निहत्य चतुर्भुजः कथं रराज ?
5. विक्रमाङ्कदेवस्य आज्ञा किं करोति ?

VIII. द्वौ लघुप्रश्नौ समाधत्त । **2×3=6**

1. निर्घातः कः ?
2. युद्धे कः केन व्यापादितः ?
3. मार्गे नद्यः कथं प्रावहन् ?
4. रत्नसिंहः किमर्थं चितां प्राविशत् ?
5. कः पानीयं पातुं यमुनाकच्छम् अगच्छत् ?

IX. सम्पूर्णेन वाक्येन समाधत्त । **5×1=5**

1. नृपश्रीः धुनीव का दधातु ?
2. नदीशः परिपूर्णोऽपि किम् अपेक्षते ?
3. नृसिंहः हिरण्यकशिपुं कैः ददार ?
4. विक्रमाङ्कस्य औदार्यं कः अरचयत् ?
5. कस्य गुणः अवर्ण्यः ?

X. सम्पूर्णेन वाक्येन समाधत्त । **5×1=5**

1. राज्यश्रीः कां प्रविष्टा ?
2. स्तब्धकर्णः कः ?
3. केसरसिंहः कथं धनम् अर्जितवान् ?
4. राजपुत्रयूनः नाम किम् ?
5. हर्षवर्धनस्य का अवशिष्टा ?

XI. अधोनिर्दिष्टेषु एकं पत्रं लिखत । **1×5=5**

1. अवकाशप्रदानाय प्राचार्यं प्रति पत्रम्
2. धनयाचनार्थं पितरं प्रति पत्रम्
3. पुस्तकक्रयणाय प्रबन्धकं प्रति पत्रम्

XII. चत्वारि सन्धिनामनिर्देशसहितं विघटयत । **4×2=8**

1. रामश्चिनोति 2. इष्टः 3. वागीशः 4. वाङ्मयम्
5. शिवोऽहम् 6. बालःकरोति 7. अरीञ्जयति 8. रामष्टीकते
9. अब्जम् 10. चिन्मयम् 11. धनुर्विद्या 12. वृक्षःफलति

XIII. चत्वारि सन्धिनामनिर्देशसहितं सन्धत्त । **4×2=8**

1. शरत् + चन्द्रः 2. चक्रिन् + ढौकसे 3. अच् + अन्तः
4. षट् + मासाः 5. रामः + अयम् 6. पाचकः + पचति
7. सद् + जनः 8. तत् + टीका 9. सत् + धर्मः
10. जगत् + नाथः 11. मनः + रथः 12. रामः + खादति

XIV. द्वयोः शब्दयोः अन्त-लिङ्ग-वचनमात्रनिर्देशसहितं रूपाणि लिखत । **2×4=8**

1. वणिक् 2. स्रक् 3. मनस् 4. मरुत्

XV. त्रयाणां समासनामनिर्देशसहितं विग्रहवाक्यानि लिखत । **3×2=6**

1. उपलोचनम् 2. दुःखातीतः 3. रम्यलता 4. त्रिलोकी
5. धर्मार्थकाममोक्षाः 6. पीताम्बरः 7. प्रतिदिनम् 8. पार्वतीपरमेश्वरौ

XVI. अधोरेखाङ्कितपदानि शुद्धीकृत्य वाक्यानि लिखत । **5×1=5**

1. **भानवः** आकाशे विचरति । 2. **वनं** वायुप्रदूषणं परिहरन्ति ।
3. **मरुत्** गन्धं वहन्ति । 4. **नदी** परोपकाराय वहन्ति ।
5. **गुणिनः** लोकम् उपकरोति ।